

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtudes alljärgnevalt toodud asjaoludest, kaalutlustest ja esitatud keskkonnaloa taotlusest ning tuginedes veeseaduse § 187 p 12, § 191 lg 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 5 otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Anda Verston Eesti OÜ-le (registrikood 11947047; aadress Järva maakond, Paide linn, Paide linn, Pärnu tn 128, 72720) keskkonnaluba nr KL-523788 Harju maakonnas Rae vallas Lehmja ja Rae külas Rail Baltica Harju II põhitrassi süvendi ehitustöödega seonduvalt põhjavee ümberjuhtimiseks 3 400 000 m³ aastas, 850 000 m³ kvartalis ja 4 800 m³ ööpäevas, kehtivusega kuni 31.12.2028;

1.2. Määrata keskkonnaloaga nr KL-523788 ümberjuhitava põhjavee kogused (vorm V2), põhjavee (V3) ning väljalaskme seirenõuded (vorm V4, V7), meetmed vee erikasutuse mõju vähendamiseks (V16) ja nõuded teabe esitamiseks loa andjale (V17), nagu kirjas korralduse p 3;

1.3. Avalikustada keskkonnaloa nr KL-523788 andmise otsus ametlikus väljaandes Ametliku Teadaanded;

1.4. Korraldus jõustub teatavaks tegemisel Verston Eesti OÜ-le.

Keskkonnaluba on kantud keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS^[1] registreerimisnumbriga KL-523788. Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-523788 lahutamatu osa.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Verston Eesti OÜ^[2] (edaspidi *ettevõte*) esitas 12.02.2026 Keskkonnaametile nõuetekohase keskkonnaloa taotluse.^[3] Ettevõtte taotleb Rae vallas Lehmja ja Rae külas Rail Baltica Harju II põhitrassi süvendi ehitustöödega seonduvalt keskkonnaluba põhjavee ümberjuhtimiseks, kehtivusega kuni 31.12.2028 (edaspidi *taotlus*).

Taotlusele on lisatud keskkonnamõjude hindamise aruanne^[4] „RAIL BALTICU RAUDTEETRASSI LÕIGU „ÜLEMISTE-KANGRU“ EHITUSPROJEKTI

KESKKONNAMÕJU HINDAMINE (KMH)“ (edaspidi *KMH*), mille raames on muuhulgas hinnatud ka taotletava tegevusega seotud keskkonnamõju. Lisaks on taotlusele lisatud K. Mänd ja M.Pree poolt koostatud eksperthinnang „Rail Balticu Harju II põhitrassi ehitustööde käigus põhjavee taseme alandamise mõju eksperthinnang“ (edaspidi *eksperthinnang*), kus on täiendavalt ja täpsustavalt hinnatud põhjavee ümberjuhtimise mõju.

Veeseaduse (edaspidi *VeeS*) § 2 lg 2, § 191 lg 1 ja keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 41 lg 1 p 1 ja lg 5 kohaselt annab Keskkonnaamet vee erikasutuseks keskkonnaloa (edaspidi *keskkonnaluba*). Keskkonnaloa taotluse menetlusele kohaldatakse KeÜS 5. peatüki ja haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) sätteid, arvestades VeeS sätestatud erisusi.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ja otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaamet teavitas 03.03.2025 ettevõtet ja tegevuse piirinaabreid keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmisest^[5] ning küsis Rae Vallavalitsuselt arvamust keskkonnaloa taotluse kohta^[6] (KeÜS § 43 lg 1 ja § 46 lg 1 p 1). Keskkonnaamet avaldas 03.03.2025 teate keskkonnaloa menetluse algatamisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (KeÜS § 47 lg 2). Keskkonnaamet ei pidanud vajalikuks teate avaldamist kohalikus või maakondlikus ajalehes.

11.03.2025 saatis Rail Baltic Estonia OÜ Keskkonnaametile OÜ-le edastatud seisukohad ning palus Keskkonnaametilt selgitust, millistel tingimustel keskkonnaluba antakse.^[7] Keskkonnaamet selgitas, et keskkonnaloa tingimused määratakse kaalutlusotsusena eelnõude koostamisel ning Keskkonnaamet edastab eelnõud Rail Baltic Estonia OÜ-le tutvumiseks, nende valmimisel.

Transpordiamet edastas 17.03.2025 Keskkonnaametile kirja taotluse kohta, tuues välja, et tegevuseks on vajalik Transpordiameti nõusolek.^[8] Ettevõtte esitas Transpordiameti tingimusliku nõusoleku 15.04.2025.^[9] Keskkonnaamet käsitleb Transpordiameti poolt seatud täiendavaid tingimusi p 3.2.3. all.

Rae Vallavalitsus lähetas 20.03.2025 Keskkonnaametile seisukoha taotluse kohta.^[10] Vallavalitsus kooskõlastas taotletava tegevuse ja tegi ettepaneku liita seirataivate kaevude nimistusse Rae küla, Rae tee 5 salvkaevu.

Eraisik H.M. saatis 08.04.2025 Keskkonnaametile küsimused seoses taotluse ja põhjavee alandusega.^[11] Keskkonnaamet vastas isikule 19.05.2025^[12], peale ettevõttelt vastava lisainfo saamist^[13].

Keskkonnaamet otsustas oma algatusel küsida täiendavaid seisukohti tegevusest puudutatud isikute ja võimalike mõjudega seoses, saates päringud Rae Vallavalitsusele, Aktsiaselts ELVESO ning puudutatud eraisikutele.^[14] HMS § 6 järgi on haldusorgan kohustatud välja

selgitama menetletavas asjas olulise tähendusega asjaolud ja vajaduse korral koguma selleks tõendeid oma algatusel.

Saadud teabe põhjal otsustas Keskkonnaamet arutada tekkinud küsimusi taotleja, Rail Baltic Estonia OÜ, aktsiaselts ELVESO ja Rae Vallavalitsusega 14.05.2025 toimunud koosolekul, et leida lahendus, kuidas võimaliku mõju korral puudutatud isikuid aidata.^[15] Põhjavee alanduse mõju ja leevendusmeetmed on käsitletud p 3.2.2. all.

Keskkonnaamet teavitas keskkonnaloa nr KL-523788 eelnõu ja selle otsuse eelnõu (edaspidi *eelnõud*) valmimisest __.__.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning edastas __.__.2025 eelnõud tutvumiseks ning arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 40 lg 1 ja § 49 lg 1, lg 2), tähtajaga kaks nädalat, alates eelnõude avalikustamisest^[16].

HMS § 40 lg 1 kohaselt peab enne haldusakti andmist haldusorgan andma võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis haldusakti kohta oma arvamuse ja vastuväited. HMS § 49 lg 2 kohaselt ei või tähtaeg ettepanekute ja vastuväidete esitamiseks olla lühem kui kaks nädalat väljapaneku algusest arvates.

Eelnõude osas *esitati/ei esitatud* arvamusi ja ettepanekuid.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 6 lg 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine ehk KMH selle vajadust põhjendamata (KeHJS § 11 lg 3). KeHJS § 6 lg 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lg 21 viidatud tegevuse korral tuleb anda eelhinnang ja otsustada KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 61 lg 3, § 11 lg 2 ja 4). KeHJS § 6 lg 2 loetelu on KeHJS § 6 lg 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“.

Ettevõtte vee erikasutus on seotud Rail Balticu raudteetrassi rajamisega. Ülemiste–Kangru põhitrassi rajamise mõju, sealhulgas süvendi rajamise mõju, on hinnatud KMH raames: „ÜLEMISTE-KANGRU EHITUSPROJEKTI KESKKONNAMÕJU HINDAMINE (KMH)“. KMH on nõuetele vastavaks kinnitatud 02.08.2022.^[17] Seega puudub taotletava tegevuse puhul vajadus eelhinnangu andmiseks või keskkonnamõjude hindamise algatamiseks, sest KMH on läbiviidud.

3.2. Kaalutlused keskkonna andmisel

3.2.1. Lubatud tegevus

Ettevõtte taotleb Rae vallas Lehmja ja Rae külas Rail Baltica Harju II põhitrassi ehitustöödega seonduvalt keskkonnaluba põhjavee ümberjuhtimiseks.

Keskkonnaluba on vajalik kui juhitakse ümber põhjavett (VeeS § 187 p 12). Keskkonnaluba ei ole vajalik põhjavee ärajuhtimiseks: kõrge põhjavee tasemega või liigniiskelt alalt õiguspäraselt ehitatud ehitise toimimiseks ja kaitseks; ehitise ehitamiseks, kui põhjavett juhitakse ümber maapinnalähedasest põhjaveekihist, mis ei asu kehtestatud põhjaveevaruga alal või joogiveehaarde toitealal; ehitise ehitamiseks, kui põhjavett juhitakse ümber maapinnalähedasest põhjaveekihist alla kuue kuu ja kõige rohkem 1000 kuupmeetrit ööpäevas (VeeS § 188 lg 1 p 2, 10 ja 11).

3.2.2. Nõuded põhjavee võtmisele ja veemajanduskava rakendamine

Ettevõtte taotletav tegevus on seotud pindmise põhjavee ärajuhtimisega ehitustegevuse seonduvalt. Taotluse ja lisateabe kohaselt juhitakse vett ära rajatiste kaevikutest (Rae ökodukt, Assaku kohalik peatus, Uuesalu viadukt) vähem kui 1000 kuupmeetrit ööpäevas ning vee juhtimine kestab vähem kui 6 kuud. Seega eeltoodud rajatiste ehitamiseks keskkonnaluba tarvis ei ole (VeeS § 188 lg 1 p 10 ja 11).

Osa Ülemiste-Kangru raudteetrassist rajatakse süvendisse, rööpa sügavusega maapinnast kuni 10,65 m. Vesi pumbatakse rajatavast süvendist kraavide kaudu Lehmja peakraavi (VEE1093200) või Rae kraavi (VEE1092100). Keskkonnaluba on vajalik süvendi rajamiseks, mille puhul on ärajuhitav põhjavee kogus 850 000 kuupmeetrit kvartalis, 3 400 000 kuupmeetrit aastas, 4800 kuupmeetrit ööpäevas. Vee väljapumpamiseks rajatiste ja süvendite kaevikust kasutatakse veepumpasid, võimsusega kuni 300 m³/h.

Maa-ameti 1:50 000 geoloogilise baaskaardi ja KMH aruande kohaselt on kavandatava tegevuse alal põhjavesi kaitsmata ja nõrgalt kaitstud maapinnalt lähtuva punkt- või hajureostuse suhtes ning pinnakate õhuke.^[18] Piirkonnas levinud maapinnalt esimeseks põhjaveekogumiks Siluri-Ordoviitsiumi (S-O) veekompleks. Riiklike põhjaveeuuringute andmetel on piirkonnas põhjavee sügavus 0,1 kuni 12,1 m ja absoluutkõrgus 37 kuni 41 m.

Vee kaitse ja kasutamise abinõude planeerimiseks koostatakse iga vesikonna kohta veemajanduskava (edaspidi *VMK*) ning nende juurde meetmeprogramm, mille põhieesmärgiks on kõigi vete hea ökoloogilise ja keemilise seisundi saavutamine või säilitamine. Meetmeprogramm sisaldab vee kasutamise ja kaitse meetmeid, mille elluviimine aitab saavutada veepoliitika raamdirektiivis sätestatud põhieesmärgi.

Ettevõtte kavandatav tegevus on seotud Siluri-Ordoviitsiumi Harju põhjaveekogumiga. Nimetatud veekogumile ei ole kehtivas Lääne-Eesti veemajanduskava meetmeprogrammis meetmeid ette nähtud.^[19] 2020. aasta hinnangu kohaselt on Siluri-Ordoviitsiumi Harju

põhjaveekogumi koguseline ja keemiline seisund hea.^[20]

KMH ja eksperthinnangus on leitud, et kavandatava tegevuse puhul tekib küll põhjavee alanduslehter, aga tegevusel puudub mõju Siluri-Ordoviitsiumi Harju põhjaveekogumi koguselisele ja keemilisele seisundile.

KMH (lk 190) kohaselt põhjustab Rae-Assaku süvend eeldatavasti veetaseme languse ja ümbritsevate alade veerežiimi muutuse ning mõjutab sealsete kahepaiksete asurkonda. KMH näeb leevendusmeetmena ette kahepaiksete sigimisveekogude taastamise või asendamise (lk 196).

KMH-s (lk 208) on välja toodud ka, et süvendi rajamisel (ja ka süvendi valmimise järgselt) ärajuhitav põhjavesi võib mõjutada lähedal paiknevate niiskete ja märgade metsade veerežiimi, mis metsamajanduslikus aspektist on positiivse mõjuga, sest paraneb metsa kasv ning lihtsustub selle majandamine. Rae raba servas jäävad trassile kuivendusest mõjutatud soometsad ning kõdusoometsad, looduslikke sooalasid trassile ega selle mõjutsooni ei jää (KMH lk 207-208).

KMH kohaselt (lk 88-89) on Rail Baltica trassilõigu Ülemiste-Kangru piirkonnas ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni aladel asuvad majapidamised, mis saavad olmevee ühisveevärgi kontrollitud ja kehtivatele joogivee normidele vastavatest puurkaevudest. Piirkonna vee-ettevõtja, ASi Elveso, 2024. aasta keskkonnaloa veekasutuse aastaaruande kohaselt on Harjumaal Rae vallas Rae külas ühisveevärgiga liitunud 96% küla elanikest. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetaval alal peab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik või valdaja seda arendama selliselt, et oleks võimalik tagada kõigi sellel alal olevate kinnistute veega varustamine ühisveevärgist ning kinnistutelt reovee ärajuhtimine ühiskanalisatsiooni. Ühisveevärgi puurkaevud kasutavad sügaval asuvaid aluspõhja Ordoviitsiumi-Kambriumi veekihte. Nimetatud veekihid ei ole trassi süvendi alandusest mõjutatud.

KMH ja eksperthinnangu alusel tekib süvendi rajamisel ja ehitise valmimise järgselt põhjavee alanduslehter, mis võib mõjutada pindmisest, Siluri-Ordoviitsiumi veekihist vett võtvaid kaeve. Eksperthinnangu kohaselt, koostatud hüdrogeoloogilise mudeli tulemusena, ulatub süvendis veetaseme alandamise oluline mõju (veetase alaneb rohkem kui 1 m) kuni 2,7 km süvendist loode suunas, mujal on alanduslehtri ulatus mõnevõrra väiksem.

Taotlusmaterjalide alusel kavandab ettevõtte seirata alanduse mõju hindamiseks kaheksat kaevu. Keskkonnaamet leiab, et põhjavee seire on vajalik ning lisab taotlusandmetes toodud kaevude seire keskkonnaloale.

Ettevõttel tuleb seirata kord kvartalis veetaset, pH-d, elektrijuhtivust, hõigusust, heljumit, raua sisaldust, sulfaate ning naftasaadusi (süsivesinikud C10-C40) järgmistes kaevudes:

- 1) Rae tee 5/Kiivita kinnistu (katastritunnus 65301:002:1703) salvkaev PRK0074533;
- 2) Põrguvälja tee 25C/Männi (katastritunnus 65301:002:0097) puurkaev;
- 3) Põrguvälja tee 20 (katastritunnus 65301:001:6978) puurkaev PRK0071408;
- 4) Rae tee 7 (katastritunnus 65301:002:1705) puurkaev PRK0050876;

- 5) Loometsa tee 1 (katastritunnus 65301:001:6111);
- 6) Raja (katastritunnus 65301:001:6175) salvkaev;
- 7) Rae tee 22 (katastritunnus 65301:001:3413) puurkaev PRK0018835;
- 8) Rae tee 26 (katastritunnus 65301:002:0158) puurkaev PRK0022987.

Keskkonnaamet seab keskkonnaloaga tingimuse, et juhul, kui ehitustegevuse tõttu veetase kaevus alaneb ning vesi pole enam kättesaadav või kaevus veekvaliteet muutub ehitustegevuse tõttu joogikõlbmatuks, tuleb ettevõttel tagada 8 tunni jooksul puudutatud isikutele joogivesi.

Püsiva alanduse mõju korral tuleb leida koostöös kaevu omaniku, ettevõtte, osaühing Rail Baltic Estonia, vee-ettevõtja Aktsiaselts ELVESO ja Rae Vallavalitsusega sobiv pikaajaline lahendus joogivee tagamiseks puudutatud kinnistutel.

Eelnevast tulenevalt, määrab Keskkonnaamet keskkonnaloaga nr KL-523788 lubatava veevõtu koguseks veehaardest kuni 3 400 000 m³ aastas, 850 000 m³ kvartalis, 4 800 m³ ööpäevas, kehtivusega kuni 31.12.2028.

3.2.3. Nõuded vee suublasse juhtimisele ja veemajanduskava rakendamine

Süvendist ärajuhitav põhjavesi pumbatakse põhitrassi külakraavidesse, mis on maaparandussüsteemide osad, kust see juhitakse kas Lehmja peakraavi (VEE1093200) või Rae kraavi (VEE1092100). Kraavidesse paigutatakse killustikpadjad sette kinni püüdmiseks ja veevoolu aeglustamiseks ning sete puhastatakse kraavist killustikpatjade eest ära kopaga vastavalt vajadusele. Sete paigaldatakse väljapoole veekaitsevööndit ning täpsemad asukohad selguvad tööde käigus.

Lehmja peakraav ja Rae kraav on VeeS mõistes veekogud (VeeS § 3 lg 1). Kõikide veekogude suhtes rakendatakse üldist pinnavee kaitse eesmärki, mille alusel tuleb tagada kõikide pinnaveekogumite, sealhulgas tehisveekogumite, tugevasti muudetud veekogumite ning pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude, sealhulgas territoriaalmere, vähemalt hea seisund. Lehmja peakraavi ja Rae kraavi seisundi osas ei toimu pidevseiret veemajanduskavade raames.

Suublasse juhitav vesi peab vastama keskkonnaministri 08.11.2019 vastu võetud määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi *määrus nr 61*) nõuetele.

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi *KeTS*) kohaselt on ümberjuhitava vesi võrdsustatud karjääri- või kaevandusest ärajuhitava veega (*KeTS* § 10 lg 6). Vastavalt määruse nr 61 § 9 lg 1 ja 5 tohib kaevandus- ja karjäärivett suublasse juhtida, kui saastenäitajad ei ületa määruse nr 61 lisas 1 sätestatud piirväärtusi, mis kehtivad reoveekogumisala kohta, mille koormus on 2000-9999 inimekvivalenti, v.a heljumisisaldus, mis ei tohi ületada 40 mg/l. Kaevandus- ja karjääriveele tuleb loaga määrata vähemalt biokeemilise hapnikutarbe (edaspidi *BHT*),

keemilise hapnikutarbe (edaspidi *KHT*), pH ja heljumi sisalduse piirväärtused koos vastava seirekohustusega. Muud määruse nr 61 lisas 1 nimetatud saastenaõtjate piirväärtused ja seirenõuded määratakse loas sõltuvalt karjäärast ärajuhitava vee päritolu ja riskihinnangu põhjal.

Määruse nr 61 § 11 lg 1 kohaselt peab suublasse juhitava heitvee ohtlike ainete sisaldus vastama määruse lisas 1 sätestatud piirväärtustele. Keskkonnaamet juhhib tähelepanu, et vastavalt VeeS § 125 lg 3 on prioriteetse ohtliku aine suublasse juhtimine keelatud, välja arvatud erandjuhtudel veeloa või kompleksloa alusel.

Eelnevast tulenevalt kehtestab Keskkonnaamet keskkonnaloaga nr KL-523788 seiratavad saasteained ja nende piirväärtused järgnevalt: BHT7 15 mg/l, KHT 125 mg/l, heljum 40 mg/l, naftasaadused (süsivesinikud C10-C40) 1 mg/l, pH 6-9. Nimetatud näitajaid tuleb seirata sagedusega üks kord kvartalis. Kui selgub, et suublasse juhitav vesi ei vasta kehtestatud piirväärtustele või põhjustab negatiivseid tagajärgi suublas, tuleb kasutusele võtta täiendavad meetmed vee puhastamiseks ja nõuetele vastavuse tagamiseks.

Transpordiamet andis nõusoleku (vt p 2.2.) vee erikasutuseks põhjavee võtmiseks ja pinna- ja põhjavee ärajuhtimiseks Lehmja ja Rae peakraavi kaudu järgnevatel tingimustel:

- 1) Rae peakraavi juhitav ehitustööde aegne vooluhulk ei tohi ületada Transpordiametile esitatud hinnangus (Riigiteede veerežiimi kirjeldus - Ehitustööde aegne 2025.04.02) kajastatud maksimaalset vooluhulka 0,167m³/s (167 l/s).
- 2) Vee juhtimisel kraavidesse tuleb arvestada ka hetke tingimustega (sh lumesulavesi, sademete hulk), mis võivad tekitada täiendavaid suuremaid vooluhulkasid kraavides ning seega tekitada kahjustusi riigiteede rajatistele ja konstruktsioonidele.
- 3) Ohu korral riigiteede rajatistele (sh kraavid, truubid, tee konstruktsioon (k.a truupide läbilaskevõime ammendumine)) tuleb keskkonnaloa omanikul (Verston Eesti OÜ) reageerida koheselt ning peatada pumpamine ja lisanduvate vooluhulkade juhtimine kraavidesse/truupidesse ja likvideerida tekkinud kahjustused riigiteede maaüksustel.
- 4) Riigiteede konstruktsioonidele tekkivast ohust (sh kraavid, truubid (k.a truupide läbilaskevõime ammendumine)) või kahjustusest tuleb koheselt teavitada Transpordiameti teehoolde lepingupartnereid.
- 5) Vajadusel tuleb ette näha vee juhtimisel olemasolevatesse kraavitussüsteemidesse enne ehitust või ehituse ajal täiendavalt puhastada kraavide/truupide süsteemid. Kindlasti tuleb arvestada, et kraavituse ja vee ligidal ei tohi masinaid tankida ega pesta (k.a segumasinaid).
- 6) Enne ehitustööde algust tuleb korrastada eesvoolud alates riigitee nr 11 km 6,5 asuvast truubist kuni Pirita jõeni (Rae kraav oma kõikide lisaharudega) sh ehitada uus truup d=1,5m Kalmari tee.
- 7) Riigitee ja selle rajatiste kahjustamine on keelatud.

Keskkonnaamet lisab Transpordiameti poolt välja toodud tingimused keskkonnaloale (loa vorm V 16 p 6).

Riigimetsa Majandamise Keskus tõi vee erikasutuseks nõusoleku andmisel välja, et ei ole lubatud väljapumbatava vee suunamisega tekitada riigimaa üleujutust ning tuleb tagada Rae

maaparendussüsteemi kraavide ja eesvoolu (Rae kraavi) järjepidev toimimine.

Keskkonnaamet lisab Riigimetsa Majandamise Keskuse poolt välja toodud tingimuse keskkonnaloale (loa vorm V 16 p 6).

3.2.4. Nõuded proovide võtmisele

VeeS § 243 lg 1 on sätestatud, et kui proove võetakse veeuuringu käigus, peab proovivõtja olema atesteeritud vastavas valdkonnas VeeS § 243 lg 5 alusel kehtestatud korra kohaselt, kasutama veeuuringu eesmärgiga sobivaid mõõte- ja proovivõtuvahendeid ning järgima asjakohast mõõtemetoodikat. Tulenevalt VeeS § 236 lg 2 on veeuuring VeeS tähenduses vee, vee-elustiku, veekogu põhjasette, pinnase ja reoveesette ning naftasaaduste ja muude saastavate ainete proovi võtmine ja analüüsimine veeseisundi hindamise, saastatuse kindlakstegemise, veeloa taotluse ja selle lisade kontrollimise, veeloa omaja üle tehtava kontrollseire, keskkonnatasu arvutamise ning veeloga nõutava omaseire eesmärgil. Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad määrab kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega nr 53 „Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad, proovivõtjale esitatavad nõuded, õppeprogramm, atesteerimise kord, atesteerimistunnistuse vorm ja atesteerimiskomisjoni töökord“.

3.3. Keskkonnaloa kehtivus

Keskkonnaluba vee erikasutuseks on tähtajatu, välja arvatud juhul, kui vee erikasutus on ühekordne või põhjavett võetakse kinnitatud põhjaveevarust (VeeS § 189 lg 1). **Ettevõtte taotleb keskkonnaluba tähtajaliselt, kehtivusega kuni 31.12.2028, seega annab Keskkonnaamet keskkonnaloa kehtivusega kuni 31.12.2028.**

3.4. Veekasutuse keskkonnatasu deklareerimine ja aruandlus

Keskkonnatasu deklaratsiooni suhtes rakendatakse maksukorralduse seaduses maksudeklaratsiooni kohta sätestatud (KeTS § 33³ lg 2). KeTS § 33³ lg 1 järgi esitab ettevõtte keskkonnatasu deklaratsioonis keskkonnatasu arvutuse.

Ümberjuhitava vee erikasutusõiguse tasumäär sõltuvalt tegevuse olemuslikust sarnasusest vastava vee erikasutusliigiga võrdne vee erikasutusõiguse tasumääraga, mis on kehtestatud KeTS § 10 lg 4 p 9 või 10 sätestatud alam- ja ülemmäärast lähtuvalt (KeTS § 10 lg 6). Vee erikasutusliigi, mille tasumääraga võrdseks ümberjuhitava vee erikasutusõiguse tasumäär tunnistatakse, määrab olemasoleva teabe põhjal Keskkonnaamet. Ühe kuupmeetri veevõtu erikasutusõiguse tasumäär aastate 2016-2025 kohta on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisas. Lisaks erinevatele põhjaveekihtidele on eraldi välja toodud joogiks kasutatav mineraalvesi, ravivannimineraalvesi, karjääridest väljapumbatav vesi ja kaevandustest väljapumbatav vesi. Arvestades asjaolu, et ettevõtte juhib põhjavett ümber pindmisest põhjaveekihist, määrab Keskkonnaamet vee erikasutusõiguse tasumäära aluseks karjäärist väljapumbatava vee.

Ettevõtte tuleb iga kvartali kohta täita veekasutuse ja –saaste deklaratsioon. Keskkonnatasu deklaratsioon esitatakse Keskkonnaametile hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks. Keskkonnaameti eelistus on saada deklaratsioone elektrooniliselt Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS. Keskkonnatasu arvutus tuleb esitada ka juhul, kui reaalset keskkonnakasutust pole toimunud. Keskkonnatasu tuleb maksta Maksu- ja Tolliameti poolt avatud ettemaksukontole kvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks. Ettemaksukontolt maha arvestamine toimub automaatselt kohustuse tähtaja saabudes. Keskkonnatasu deklaratsiooni aluseks olevad keskkonnaseire tulemused ja muud sellised seireandmed esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS vastavalt nõutule.

Ettevõtte on kohustatud vastavalt VeeS § 195 lg 1 esitama üks kord aastas keskkonnaloa veekasutuse aruande. Veekasutuse aruanne tuleb esitada vastavalt VeeS § 195 lg 2, 3 ning vastavalt keskkonnaministri 16.01.2020 vastu võetud määrusele nr 6 „Veekasutuse aruande täpsustatud andmekoosseis ja aruande esitamise kord“. Veekasutuse aruanne esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima VeeS, KeÜS ja teistes seadustes ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalised kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehelt.^[21]

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

[1] Kotkas.envir.ee.

[2] Registrikood 11947047; aadress Järva maakond, Paide linn, Paide linn, Pärnu tn 128, 72720.

[3] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 12.02.2025 nr DM-130128-4 all, taotlus nr T-KL/1026397-2.

[4] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 06.11.2024 nr DM-130128-1, lisa 2.

[5] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 03.03.2025 nr DM-130128-5 ja DM-130128-6 all.

[6] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 03.03.2025 nr DM-130128-7 all.

[7] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 12.03.2025 nr DM-130128-9 all.

[8] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 18.03.2025 nr DM-130128-11 all.

[9] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 15.04.2025 nr DM-130128-31 all.

[10] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 21.03.2025 nr DM-130128-13 all.

[11] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 08.04.2025 nr DM-130128-26 all.

- [12] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 19.05.2025 nr DM-130128-37 all.
- [13] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 14.05.2025 nr DM-130128-35 all.
- [14] Saadetud kirjad ja vastuskirjad on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS menetlus nr M-130128 all.
- [15] Arutelu protokoll registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 15.05.2025 DM-130128-36 all.
- [16] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS __. __.2025 nr _____ all.
- [17] KMH dokumendid kättesaadavad: https://jvis.ttja.ee/modules/dokumendiregister/?search%5bpublic_number%5d=16-6%2F19-3201.
- [18] <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/geoloogia50k>
- [19] <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027-eelnou#veemajanduskavade-do>
- [20] <https://keskkonnaportaal.ee/et/teemad/vesi/pohjavesi/pohjavee-seisund>
- [21] <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omajameelespea>.

Karina Laasik
juhtivspetsialist
veeosakond